

Een man om te vertrouwen, die politicus Oedipus

THEATER

OEDIPUS

Door Toneelgroep Amsterdam

Gezien 8/4, Stadsschouwburg

Te zien t/m 18/5, aldaar

In deze moderne *Oedipus*-bewerking is het titelpersonage een idealistische politicus die in afwachting van een grote overwinningsslag met zijn familie gezellig aan de kip zit. De spanningen rondom de uitslag lijken even op de achtergrond. Wat onderling gevit, een vaderlijke preek – het is maar goed dat we weten dat binnen anderhalf uur al dit huiselijk geluk en politiek succes op slag geruïneerd is.

Even daarvoor zagen we op groot scherm hoe Oedipus (Hans Kesting), in zijn laatste toespraak voordat de

stembussen sloten, het volk belooft dat zijn eerste taak het achterhalen van de waarheid rondom de dood van zijn voorganger zal zijn. Hij profileert zich als transparant politicus. Een man om te vertrouwen, die Oedipus.

De 30-jarige regisseur Robert Icke maakte in Engeland naam met spannende hertalingen van klassiek repertoire. Nu is hij te gast in Amsterdam, waar hij Sophocles' tragedie naar deze tijd haalt. Hij regisseert met een hyperrealistische hand.

Het eveneens realistische toneelbeeld (Hildegard Bechtler) verbeeldt het campagnekantoor van Oedipus en zijn team. De sfeer is goed, de ontlasting hangt al in de lucht, zijn vrouw Jocaste (Marieke Heebink) is moederlijk trots. Maar dan voorspelt ziener Tiresias dat Oedipus de dader van de moord op zijn voorganger inder-

daad zal ontmaskeren, maar hij beschuldigt hem ook van vadermoord en incest met zijn moeder. Oedipus doet de boel woedend af als complot.

Overigens blijft, voor een encenering die zo uitgesproken in de moderne tijd is gesitueerd en zo zit volgestopt met realistische referenties, die profetie een ongelukkig verhaalelement. Hoe kunnen we de ziener plaatsen in de hedendaagse (politieke) setting, naar wat refereert hij? Icke blijft het antwoord schuldig.

Daarnaast lijdt de voorstelling bij vlagen aan voorspelbaarheid. Ook voor wie de mythe niet kent, ligt het er snel bovenop hoe de vork in de steel zit, en dat maakt de personages soms wat traag van begrip. Daardoor is de voorstelling niet altijd even spannend.

Gelukkig zijn daar Kesting en Heeb-

→ **Oedipus waarschuwt de huidige politiek: lieg niet.** FOTO JAN VERSWEYVELD

ink, en die twee zijn aan elkaar gevaagd. Hij jongensachtig maar vervaarlijk, soms speels en soms bedachtzaam; zij emotioneel, vurig en doorleefd.

Gaandeweg wordt het campagnekantoor ontruimd en krijgen die twee alle ruimte om te onthullen en te incasseren. Twee prachtige mensen die een onbevattelijke waarheid in hun gezicht gesmeten krijgen. Samen tonen ze: een drama kan je niet afdoen als onbenulligheidje.

Bij Sophocles was het het noodlot dat zich onontkoombaar opdrong, nu is het de waarheid die zich onvermijdelijk manifesteert. Daarin vindt deze Oedipus zijn urgentie: politiek leiders, met al uw nepnieuws, doofpotaffaires en regelrechte leugens – wees gewaarschuwd.

Sander Janssens